

Universitätsbibliothek Paderborn

**Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis
(Köln)**

Colonie, 29. IX. 1492

Ne religiosi ex[tra] sua mo[na]steria mora[m] trahant et [contra]
receptatores eo[rum].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Statuta

Wilhelmi.

dictarū lītaruz nrārūz cōputādū condī
gnā prestant emendā. Alioqñ ipsos oēs
et singulos clericos et religiosos p̄di-
ctos quos ppter hoc dierū dicti mensis
monitione canonica pmissa in scriptis
excoicauim⁹ excoicatos palā et publice
in ecclesijs et in capitulis nrārum cui-
tatis et diocesis mādaui⁹ nūciari. Ele-
rū licet dictaz lītarum nrārum executio
et publicatio in sacra synodo pdcā. adeo
publice et solenm̄iter facta fuerit q nul-
li clericū aut religiosi quos hoc tāgit ne
gociū pmissorū ignoratiā aliquaten⁹ va-
leat allegare. cōplures tū clerici et reli-
giosi q de secta ipa seu ipi⁹ secte imitato-
res extiterūt sp̄ecis nr̄is mādat. et mo-
nitionib⁹ p̄dictis excoicatiois snia⁹ in
dictis līris nr̄is latā in eosde incide mī-
nime formidariūt in aīaruz suaz graue
periculū et scādalū plurimoz. vob̄ igil
et cūlibz vīm sub pena suspensionis ab
officio dīnoz districte p̄cipiendo māda-
mus. q̄en⁹ infra quidēna a tpe recepti-
onis haruz nrārūz lītaruz capitula vīa
cōgregati⁹ ac clericis vīoz decanatu⁹
has līras nr̄as fidelit inuenitis. ipsi⁹ vi-
ce et auēte nr̄a mādātes. q̄en⁹ in ecclē-
sijs suis et capitulis suis clericos et re-
ligiosos quoſcūq; q̄ pmissaz excoicatio-
nis sententiā inciderit ut p̄fert. quoq; z
noīa sc̄iueritis aut ipi⁹ sc̄iuerit. noīatiz et
in specie alios vero in genere excoicato-
res palā et publice et alta et intelligib⁹
li voce singulis diebus dīnicis et festis
uis corā populo nūcient et vos ipsos ex-
coicatos nūcientis et ab oīibus chūfides
libus artius euitādos. Vobisq; decais
ac vniuerslis ecclesiariū et capellariuz re-
dītoribus nrārum cītatis et diocesis sub
pena suspensionis p̄dicta districte preci-
piendo mādam⁹ q̄ten⁹ noīa clericorū et
religiosorū quoſcūq; qui snia⁹ excoicatio-
nis p̄dictā inciderit quoq; noīa sc̄iue-
ritis infra quidēna a tpe publicationis
p̄nti⁹ ipi⁹ faciendā nobis rescribatis et
vos decani p̄dicti rescribere nullacen⁹

omittatis. Datū sub sigillo nō ad eau-
fas. Anno dñi. M. ccc. liij. crastino dñce
qua cātatur Jubilate.

Ne religiosi extra sua monasteria mo-
rā trahāt et contra receptores com⁹

Wilhelmus. x̄. Elergit quidem
in totius religionis opprobri⁹
graue quoq; et numiuz detesta-
bile scādalum parit in populo aīibus
q̄ nefarijs aditu⁹ prebet. Imo i p̄nici⁹
multorum audiūmus redundare q̄ q̄
plures religiosi p̄ nr̄az cīnitatem erio-
cem. Colon moram trahēdo aliq; enā
ex ipi⁹ de suorum inconsulta et iuri cō-
traria licentia prelatorum suorum mo-
nasteriorum loca extra que tamē sicut
piscis extra aquam vita carent. passim
et publice quasi oues aberrates discut-
rendo vagātur nullasq; suorū monaste-
riorū. vtilitates exquentes negotijs
in toto secularibus vltra alios se numis
irreuerēter immiscere nō verentur qd̄
corectionis luna necessaria conspicim⁹
indigere. ipsosq; ad pastores aīunaru⁹
suarum conuertere satagēn. Uniuersita-
ti v̄rē p̄sētib⁹ itimam⁹ hos religiosos cu-
iuscūq; ordinis aut cōdiciois existat q̄
amodo cōtra sui ordīs s̄bstātiā cōtra id
quod sonat v̄bū hoc monachus. felicis
vnius custos periculose et in statu pre-
dicto in mortali q̄ peccato versari in
suarum graue periculum animarum.

Ea propter vniuersos et singulos
requirimus vobis q̄ sub pena excomi-
municationis districte precipiendo mā-
dam⁹. quatenus ab huiusmodi reli-
giōsi conuersatione familiaritate holi-
tate sen domicili⁹ locatione seu conces-
sione aut sub alterius cuiuslibet colo-
ris titulo prestacione penitus abstine-
atis quos prochialū ecclesiariū recto-

Statuta Wilhelmi.

rvij.

et cor vices gerentes eosdem religiosos et subditos viros viriusq; sexus presen-
tis nři mādati cōceptores hospitii aut
domicilia hm̄oi religios quocuz coloē
exhibentes aut cōversationes habētes
q̄sūq; cū eisdē quop noīa scueritis no-
minatum et in specie alios vero in genē
vice et auctoritate nřa monicatus quos
etiā et nos monemus p̄ pñces ut pdicti
religiosi infra quindecim diez spatiū ad
monasteria sua redcāt in ip̄is ut status
monasticus exigit hm̄oi vagatioib; et
discursionibus postpositis ut decet cō/
tinuo pm̄suri dicti nři subditi pdicto
nřo mādato pareat cū effectu. Alioquī
ip̄os quos nos dīctoz xv. dierū monicu-
one canonica p̄missa in his scriptis ex/
cōdicam̄ excōdicetis et ab vniuersit ch̄ri
fidelib; art⁹ cūtādos cū plena et fides
li hm̄oi mādati ex eccl̄e palā et publis
cenicietis nisi dicti religiosi cāz rōna/
bilem q̄re ex monasterio suorum septa
possunt sic degere ip̄i vel alijs corundē
infra dictos dies prendāt et ip̄i subditi
nři q̄re hm̄oi nřo mādato minime pare
re tenetātur corā dilecta nobis officiali
curie nře Loloñ. cui in p̄missis et ea q̄/
quo mō tāgentibus cōmittimus vices
nřas diem vere monitionis vestre ac
noīa monitoꝝ executionis p̄ntiū nobis
lique rescribatis vos q̄ pñs nřm mā-
datū fueritis executi. Datū Colonie b
sigillo nřo. Anno dñi. M.ccc.lvij. vltū
ma die mensis septembri.

Ne questores cum crucib; vel calici;
bus admittant in prochij sine licentia
vostra data aut p̄ capitulū.

Ilhelm⁹. xc. Neminiū nos laꝝ
dudū et vicibus multiplicib; sub certarū penaz adiectiō de
creuisse ch̄rianiatū decanis ac rectorū
bus inuestitis et sacerdotib; vniuersis
eccl̄ay et capellay in nřa diocesi con-

stitutis ne questores aut peritores cū
iustiūs forent noīs anctis sine cōditione
nis in suis ecclesijs admitteret p̄moue
rent seu reciperecū nisi ip̄os tranāre scie
rent cū nfis et capituli nři Loloñ littera
ris certis et exp̄ssis. Sane ex p̄te v̄a
nobis oblati petitio continebat q̄ cum
nōnulla hacten⁹ fuerint et sunt p̄sonae p̄
phane et profuge q̄ diabolice p̄suasionis
instincti sub falso titulo nūcioꝝ fabrice
ecclesie Loloñ et cū lris cōfictis in aliquo
bus ecclesijs dioceſk trāsēndo beneficia
et elemosynas ad cōfumimāda structurā
fabrice memorate petas colligāt et reci
piat in preiudiciū et iacturā eiusdem fabri
ce cui subripiūt ea q̄ libra ch̄ri fidelibus
largiunt q̄uen⁹ eidē fabrice et vobis su
per his de oportuno remedio p̄uidere
dignaremur. Nos igit̄ nō solū p̄nicipia
et iacturas qb; gloriosa fabrica et stru
ctura ecclesie Loloñ memorare p̄ pdicōs
excessus impeditur vitare sed etiā exce
deriū hm̄oi excessus corrigerē cupiētes
quod cum efficacia p̄ficere nequiuimus
cum ip̄e existat profuge nisi p̄sonaliter
capiantur. Idcirco auctoritate p̄isen
tiū committimus et districte vniuersit
et singulis officialib; vñilib; constitutis
mandamus et requirimus officiatos al
liorum dominorum quatenus delinqū
tes cū per vos vel per nūcios vestros
requisiti fuerint auctoritate nostra ca
piat. Etiam si clerici fuerint detineant
et nobis ip̄os representent p̄o meritis
et modo culpe pena recepturos. Pre
terea exposuitis nobis q̄ sint nōnulla
p̄sonae v̄riusq; sexus q̄ nonne mēdicas
tis sine extortiōis pecunie a christifidelib;
speciem adinuentientes nulla au
toritate suffulee cum crucib; et ima
ginib; sine calicib; quas portāt non
sine verecundia et scandalō publice per
tunt et recipiunt in preiudicium non
modicuz fabrice memorate quocirca p̄/
cipi muset inhibem⁹ sub pena excōdicar
tionis decanis plebanis rectoribus et